



Inspectie van het Onderwijs  
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap*

# Kindcentrum Margriet

**Kwaliteitsonderzoek**

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 15 november 2019

# Samenvatting

## Samenvatting

De inspectie heeft op 25 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kindcentrum Margriet (hierna KC Margriet). Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal-)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken wij in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal-)achterstand. Wij noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die wij hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven wij wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

## Wat gaat goed?

Wij zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden goed bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden wij prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: PIT  
Kinderopvang

LRK-nummer: 732947819

Totaal aantal doelgroeppeuters: 10

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

#### **Wat kan beter?**

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers zijn nu niet tevreden over het systeem dat zij gebruiken om bij te houden hoe het met een peuter gaat. Daarom zullen zij een ander systeem gaan gebruiken dat hier beter zicht op geeft.

Ook kan de leiding van het kinderdagverblijf ouders meer betrekken bij de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Zij zouden de ouders beter kunnen informeren en kunnen vragen hoe zij vinden dat het gaat. Bijvoorbeeld of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden.

#### **Vervolg**

Wij sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

# 1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op KC Margriet.

## Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
<b>Ontwikkelingsproces</b>	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
<b>Resultaten voorschoolse educatie</b>	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
<b>Kwaliteitszorg en ambitie</b>	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

## Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren, locatiemanager en de directie van de basisschool. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

### **Leeswijzer**

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

### **Legenda**

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

-  Kan beter
  -  Voldoende
  -  Goed
- .....

## 2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven wij de hoofdconclusie en geven wij de afzonderlijke waarderings weer per standaard op KC Margriet.

### **Conclusie**

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op KC Margriet als 'goed'.

### **Context**

KC Margriet is samen met een basisschool gehuisvest in hetzelfde gebouw. Bijna alle peuters stromen door naar deze basisschool, waardoor er een goede doorgaande lijn ontstaat. Zowel op KC Margriet als op de basisschool is er veel aandacht voor kwalitatief goede voor- en vroegschoolse educatie. De visie is gebaseerd op 'spelend leren', waarbij alle betrokkenen uitgaan van 'ontwikkelingsrecht' (versus 'leerplicht'). School en peuteropvang staan in een wijk, waarin relatief veel sprake is van multi-problematiek.

### **Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD**

De GGD-toezichthouder heeft op 19 maart 2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden. Deze zijn al door de houder opgepakt.

### **Afspraken over vervolgtoezicht**

Er zijn geen afspraken gemaakt voor vervolgtoezicht.

# 3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op KC Margriet.

## 3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>R</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>R</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>R</i>
OP6 Samenwerking			<i>R</i>

### OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Wij constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Wij waarden het aanbod als 'goed', omdat de pedagogisch medewerkers alle momenten benutten om de peuters iets te leren of hen iets te laten ontdekken. Er is een goede begeleiding bij het vrije spel en een aantrekkelijke mix van allerlei activiteiten die met het thema te maken hebben.

### OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters,

evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben wij gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters.

Wij waarderen het zicht op ontwikkeling als 'goed', omdat alle peuters goed worden gevolgd in hun ontwikkeling en kunnen rekenen op extra hulp als dat nodig is. Het logboek dat in het registratiesysteem wordt bijgehouden, zegt ervoor dat de peuters niet tussen wal en schip vallen. Op KC Margriet worden opvallende zaken tijdig gesignaleerd en kan bij twijfel een beroep gedaan worden op interne deskundigen (vve-voach, teamleider Jonge Kind).

### **OP3. Pedagogisch-educatief handelen**

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarderen wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

Wij waarderen het pedagogisch-educatief handelen als 'goed', omdat de visie 'Spelend Leren' écht in de praktijk gebracht wordt. Op basis van het niveau van de peuters worden beredeneerde keuzes gemaakt in aanbod, extra hulp, pre-teaching en moeilijker werkjes.



### **OP6. Samenwerking**

De standaard Samenwerking waarden wij als 'goed'.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de inbandige basisschool, door bij de overdracht informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven zij ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

We waarden de samenwerking als 'goed', omdat de samenwerking met de basisschool uitstekend te noemen is. Er is veel overleg op alle niveaus en er wordt veel samen gedaan. De pedagogisch medewerkers en de leraren van de onderbouw maken afspraken over het aanleren van de basisvaardigheden, maar er is ook aandacht voor (extra) taal en voor gedragscomponenten.

## **3.2. Resultaten voorschoolse educatie**

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten



### **OR1. Ontwikkelingsresultaten**

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarden wij als 'voldoende'.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij

de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep-)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

### 3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

#### KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarderen wij als 'goed'.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of de peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Wij waarderen de kwaliteitszorg als 'goed', omdat de verbeteractiviteiten een link hebben naar het onderwijs op de basisschool. Op deze manier is de doorgaande ontwikkelingslijn voor de peuters gegarandeerd.

#### KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen wij als 'goed'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren, is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als 'goed', omdat er met veel inzet gewerkt wordt aan de kwaliteit van de locatie. KC Margriet moet rekening houden met extra aandacht voor taal, maar ook op een integere manier omgaan met de multi-problematiek in de wijk. Wij hebben gezien dat de medewerkers dit met grote betrokkenheid en respect doen. Zij voelen zich voldoende gesteund door hun leiding daarin, waardoor er een gezonde basis is om samen steeds beter te worden.

### **KA3. Verantwoording en dialoog**

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen wij als 'voldoende'.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Wij zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen. Het ouderbeleid kan echter nog verder ontwikkeld worden.

## 4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Het bestuur van PIT is blij dat ook de inspectie constateert dat de voorschoolse opvang van Kindcentrum Margriet aan alle kwaliteitseisen voldoet. Het is fijn om te zien dat voor Margriet het ontwikkelingsproces, de kwaliteitszorg en ambitie als 'goed' worden gewaardeerd. Dat Margriet daarmee een voorbeeld is voor andere kindcentra in Nederland.

In het verslag constateert de inspectie:

- *"dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben;*
- *dat de professionals op Kindcentrum Margriet goed bijhouden hoe het met een peuter gaat;*
- *dat de ouders op de hoogte gehouden worden hoe het met de ontwikkeling van hun kind gaat en dat de leiding van Margriet volgt hoe de peuters zich hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van basisschool Margriet gaan."*

Het bestuur onderschrijft de bevinding niet van de inspectie dat de medewerkers niet tevreden zijn over het systeem dat zij gebruiken. De medewerkers hebben juist de keuze gemaakt te gaan werken met dit systeem. Zij zijn juist over dit systeem tevreden, want het biedt hen voldoende mogelijkheden kinderen te volgen.

De manier van werken komt overeen met de visie van PIT. Kinderen hebben ontwikkelrecht. Daarom bieden wij een doorlopende ontwikkellijn van 0-13 jaar met activiteiten die zijn afgestemd op de behoeften van een kind.

De bevindingen van de inspectie zijn een compliment voor onze pedagogisch medewerkers en leidinggevenden van Kindcentrum Margriet die elke dag weer voor de kinderen het verschil proberen te maken.